

24 NOV 2007

Middelburg, november 2007

Landschapsadvies en advies cultuurhistorie Anna Jacobapolder en Veerhaven.*Algemene beschrijving:*

Het tracé beslaat een lengte van om en nabij 5,4 km, gelegen tussen dp 586 van Anna-Jacobapolder endp 640 van de Willemspolder. Dp 586 is het oude landhoofd van de werkbrug voor de aanleg van de Philipsdam en de Krammersluizen aan de noord-westzijde van St. Philipsland.

Voor het dijkvak bevindt zich grotendeels een aantrekkelijk schorregebied (schorren van Rumoirt), dat in beheer is bij Stichting Zeeuws Landschap.

Binnen het plangebied bevinden zich een aantal objecten van grote cultuurhistorische waarde. Dit zijn volgende elementen:

1. de voormalige veerhaven Anna Jacobapolder;
2. het oude landbouwhaventje Sluis en;
3. een buitendijks gelegen Hollestelle (de Bruinisser stelberg).

Technisch Profiel:

De kruin van de dijk ligt op NAP +6 a +7 m. Op NAP +3,80 m heeft de dijk een onverharde buitenberm. Het beloop onder de berm is over het grootste gedeelte bekleed met Haringmanblokken. Deze zijn veelal overgroeid met grassen en niet zichtbaar. Dit gedeelte wordt voorzien van gekantelde Haringmanblokken en nieuwe betonzuilen.

Aan de zuidzijde van het landbouwhaventje van Sluis is het talud ter plaatse van de voormalige uitwateringssluis steil en bekleed met basalt op de ondertafel en koperslabblokken op de boventafel. Dit talud wordt overlaagd met gepenetreerde breuksteen.

Tussen de voormalige sluis en de veerhaven bestaat de glooiing uit basaltzuilen. Deze zijn deels verzakt en in zeer slechte staat. Dit talud wordt overlaagd met gepenetreerde breuksteen.

De veerhaven heeft twee dammen die richting het Zijpe strekken. De dammen worden niet meegenomen in de versterking. De dammen, de glooiing ertussen en de glooiing aan de zuidzijde zijn uitgevoerd in basalt. Tussen de dammen liggen op de boventafel betonblokken en staat een damwand van de aanlegsteiger van de veerboot. Tussen de dammen wordt het talud overlaagd met gepenetreerde breuksteen.

Het havenplateau is bekleed met trottoirtegels en klinkers als wegverharding. De glooiing op de dijk ten zuiden van de veerhaven bestaat uit natuursteen op de ondertafel, met fixstone en doorgroeistenen op de boventafel.

De zuidzijde van de veerhaven wordt voorzien van betonzuilen. De Willemspolder krijgt een overlaging tussen de teen en GHW. Boven GHW worden betonzuilen aangebracht.

De berm is nu overal onverhard. Deze wordt volgens het ontwerp voorzien van een onderhoudstrook van open steenasfalt tussen dp 586 en de veerhaven. Open steenasfalt is doorgroeibaar waardoor de berm een groen uiterlijk krijgt. Tussen de veerhaven en dp 640 van de Willemspolder wordt de onderhoudstrook uitgevoerd in dichtasfaltbeton en wordt de onderhoudstrook opengesteld voor fietsers. Na

011718 2007 PZDB-N-07284

rdelinLandschapsadvies en advies cultuurhistorie Ann

011718 2007 PZDB-N-07284

uitvoering van het dijkvak Willemspolder – Abraham Wissepolder is hier een doorgaande fietsroute.

Landschapsadvies:

Het gedeelte aan de zuidzijde van de veerhaven wordt afgewerkt met betonzuilen. Dit is landschappelijk akkoord.

Bij het strandje in de zuidoosthoek van de haven wordt overlaagd in de getijdzone. Ook dit is acceptabel, echter er moet wel gestreefd worden naar handhaven van het strandje desnoods middels een zandsuppletie.

Het veerplein op zich moet deels verhoogd. Daarnaast is voor het restaurant "Het Veerhuis" een nieuw hotel gebouwd. Dit vereist een apart inrichtingsplan voor verhardingen en groenvoorzieningen.

Tussen de dammen en aan de noordzijde tot en met het oude haventje Sluis wordt overlaagd. Dit is landschappelijk jammer, omdat een meer open verharding beter bij het authentieke beeld van het oude haventje zou passen. Helaas is een ander verhardingstype, gezien de steilte van het talud alhier onmogelijk.

De glooiing wordt achter het oude haventje doorgezet als verborgen glooiing. Het behoud van het oude haventje hangt af van het toekomstig beheer resp. de toekomstig beheerder.

Westelijk van het haventje Sluis wordt de glooiing afgewerkt met betonzuilen. Haringmanblokken worden hier hergebruikt .

Te overwegen valt om ter plekke van het licht op de dijk een uitzichtpunt te maken in overleg met het Zeeuws Landschap en RWS Zeeland. Op dit punt is nl. aan de binnenzijde van de dijk reeds een trap aanwezig en is er een mooi uitzicht op het schorrengebied en de hollestelle.

De bestaande schorrandverdediging wordt verbeterd en het schor wordt aangevuld.

Cultuurhistorie

In principe wordt de structuur van de oude veerhaven niet aangetast door uitvoering van het werk. De havendammen blijven intact, de aansluiting van de dammen op het plateau wordt hersteld, er wordt rekening gehouden met de mosselkwekerij. Alleen bij verhoging van het plateau moet voor de inrichting ook nog even kritisch naar de esthetische kant van de zaak gekeken worden.

Het oude haventje Sluis is opgenomen in de cultuurhistorische inventarisatie van de Provincie Zeeland. Omdat het haventje in beheer komt van het Zeeuws Landschap en het werk achterlangs gaat, zijn er géén consequenties voor de uitvoering van het werk . Het toekomstig beheer wordt eventueel bekostigd met behulp van sponsor.

De buitendijkse hollestelle "De Bruinisser Stelberg" is een cultuurhistorisch monument van grote waarde volgens de kaart met overzicht van cultuurhistorie en archeologie. Vreemd genoeg is het object niet beschermd in het kader van de Monumentenwet. Over de uitvoering van de werken op deze plek en het behoud van het cultuurhistorisch waardevolle object heeft reeds overleg plaatsgevonden met deskundigen.

In ieder geval moet zoetwater in de hollestelle gegarandeerd blijven, dus de ondoorlatende laag mag niet aangetast worden.

Uitgebreidere beschrijving van uitgangspunten en het ontwerp staan gegeven in de notitie voor de RACM.